

4. Bezpieczeństwo nieletnich

nieletni | odpowiedzialność prawna nieletnich | zagrożenia w internecie

→ Kto to jest nieletni?

Według polskiego prawa pełnoletność uzyskuje się wraz z ukończeniem 18 lat. Osoby młodsze nazywa się:

- małoletnimi lub niepełnoletnimi (w prawie cywilnym),
- nieletnimi (w prawie karnym osoby, które nie ukończyły 17 lat).

→ Odpowiedzialność prawna nieletnich

- Za popełnienie zabronionego czynu odpowiada sprawca, który ukończył 13 lat. Jeśli przestępstwa dopuści się młodsze dziecko, konsekwencje prawne ponoszą jego rodzice lub opiekunowie. Na karę pozbawienia wolności może zostać skazana osoba, która ukończyła 17 lat.
- Sprawców pomiędzy 13 a 17 rokiem życia traktuje się inaczej niż dorosłych. Celem postępowania sądowego nie jest wymierzenie kary, ale ustalenie środków wychowawczych lub poprawczych, które wpłyną na zmianę zachowań i postaw nieletnich. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy nastolatek po ukończeniu 15 roku życia popełni szczególnie poważne przestępstwo, np. zabójstwo, a okoliczności sprawy i stopień demoralizacji sprawcy pozwalają zastosować wobec niego takie same rozwiązania jak wobec osób pełnoletnich.
- Przy rozstrzyganiu tego typu spraw organy państwowe muszą kierować się przede wszystkim dobrem nieletnich.

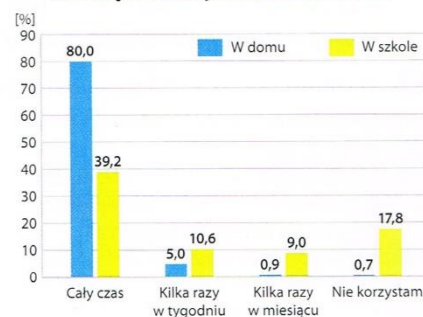
Trzeba wziąć pod uwagę ich wiek, stan zdrowia, stopień rozwoju psychicznego i fizycznego, cechy charakteru, zachowanie, przyczyny i stopień demoralizacji, a także środowisko, z którego pochodzą.

- Każda osoba lub instytucja, która stwierdzi demoralizację nieletniego, dopełnienie przez niego zabronionego czynu albo np. uchylanie się od obowiązku szkolnego, ma obowiązek zareagować na jego naganne zachowanie. Musi zawiadomić rodziców, opiekunów, szkołę, policję lub sąd rodzinny.

→ Więzy w internecie

Rozwój nowych technologii – nie tylko internetu, lecz także sprzętu elektronicznego – sprzyja powstawaniu wielu **społeczności internetowych**. Tworzą je osoby, które utrzymują relacje za pośrednictwem sieci – na forach dyskusyjnych, portalach internetowych czy w serwisach społecznościowych.

Jak często korzystasz z internetu?

Źródło: *Nastolatki 3.0. Wybrane wyniki ogólnopolskiego badania uczniów w szkołach*, www.nask.pl.

Członków tych grup łączą zazwyczaj wspólne problemy, wartości i zainteresowania. W odróżnieniu od tradycyjnych społeczności są one mniej stabilne – występują w nich bardzo silne, ale niezbyt trwałe więzi.

Uczestnictwo w społecznościach internetowych to jedna z korzyści, jakie niesie ze sobą rozwój sieci. Należy do nich także m.in. możliwość łatwego zdobywania wiedzy i umiejętności potrzebnych w szkole i życiu codziennym. Internet umożliwia również szybki dostęp do bieżących informacji oraz rozwijanie zainteresowań.

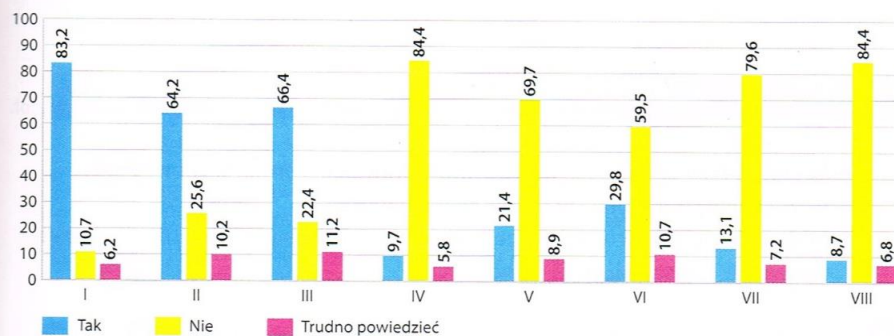
→ Zagrożenia w internecie

- Zbyt częste korzystanie z internetu może prowadzić do **uzależnienia**. Niesie ono ze sobą wiele negatywnych konsekwencji. U osób uzależnionych pojawiają się problemy z koncentracją, agresywne zachowania, niepokój

i stany lękowe. Zaniedbują one swoje obowiązki domowe, szkolne czy zawodowe. Internet staje się dla nich ważniejszy niż kontakty z rodziną i przyjaciółmi.

- Internauta może stać się ofiarą **cyberprzemocy**. Polega ona na nękanii, poniżaniu i ośmieszaniu danej osoby w internecie, np. poprzez rozpowszechnianie fałszywych informacji lub przesyłanie obraźliwych wiadomości. Takie działania są niezgodne z prawem i trzeba je zgłosić policji. Młody człowiek w pierwszej kolejności powinien poinformować o nich rodziców lub nauczyciela.
- W sytuacji, w której osoba znana nam tylko z internetu proponuje bezpośrednie spotkanie, należy zachować ostrożność. W rzeczywistości nasz rozmówca może być kimś zupełnie innym, niż podaje w sieci, np. niebezpiecznym przestępcą.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek...

- I. ...przebywać w sieci dłużej, niż pierwotnie planowałeś?
- II. ...odczuwać poirytowanie, gdy internet przestał działać lub nie był dostępny?
- III. ...poprawić swój nastrój poprzez korzystanie z internetu?
- IV. ...zrezygnować z posiłku, aby móc korzystać z internetu?
- V. ...zrezygnować ze snu, aby móc korzystać z internetu?
- VI. ...zrezygnować z obowiązków szkolnych, aby móc korzystać z internetu?

- VII. ...zrezygnować z innych zajęć pozaszkolnych, aby móc korzystać z internetu?
- VIII. ...zrezygnować ze spotkań ze znajomymi, aby móc korzystać z internetu?

Źródło: *Nastolatki 3.0. Wybrane wyniki ogólnopolskiego badania uczniów w szkołach*, www.nask.pl.